

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGY ÉVRE 16.— P. FÉLÉVRE 8.— P. NEGYEDÉVRE 4.— P
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGY ÉVRE 20.— PENGŐ, FÉLÉVRE 10.— PENGŐ

Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban előfizetők részére egy szó egyszeri közlése 10 fillér, vastag betűkkel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szóig) egy pengő. A hirdetések díjak előre fizetendők.

FŐSZERKESZTŐ:
DR. KARÁCSON JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. SZ., FÖLDSZ. 2.
TELEFONSZÁM: 118-489
Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma: 11.450

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
Aki a lapot az előfizetés lejártá előtt 8 nappal írásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottan tekintik, mint az előző megrendelése szövege.

Nagyhirdetések ára: egy hatodhasábos (35 mm széles) millimétersor egyszeri beiktatása 20 fillér. Szövegoldalon (75 milliméter széles) 60 fillér. A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁSOK

Értelemes molnárségéd, aki az öröklést és mászálláshoz ért, 52 fillér óránként, 15 százalékos pótlék és lakással fővelétek. Flégner Malom, Abony. 8242

Molnárségédeket keresünk azonnali belépésre. Utiköltseget csak feloldottaknak írjuk meg. Cím: Kőrösvidéki Malmolom, Komádi. 8212

Keresek 18 járatú, összesen köztöltés rendszerű malmalomból képeztek, szorgalmas, józan, jó munkatempójú. Ajánlatokat kér: Papp Mihály, Letenye. 5165

Molnárségéd aki mászállásban per-fekt, dolgozni tud, azonnali felvételt. Hengermalom, Kis-malma. 8211

Nőtlen molnárségédeket állandó munkára azonnali felvételre megvezessék; utiköltseget nem térítik. Almásy István, Megyaszó. 5011

Keresek azonnali belépésre olyan molnárt, aki tizrendszerű összekötött malmalomból képeztek, szorgalmas, józan, jó munkatempójú. Ajánlatokat kér: Papp Mihály, Letenye. 5165

Villanytelep és darálómalom keresünk józan, jó munkatempójú, aki tizrendszerű összekötött malmalomból képeztek, szorgalmas, józan, jó munkatempójú. Ajánlatokat kér: Papp Mihály, Letenye. 5165

Gépészt keresek 80 HP Ganz generátorokhoz. Szarvas. 5497

Keresek barnaszénüzemelési szivószívóhoz nőtlen gépészt. Ajánlatot bizonyítvánnyal: Klein Malom, Mezőkövesd. 5526

ÁLLAST KERESŐK

Mestervizsgázott 40 éves állást keres. Molnármester, Salgótarján, Balázs Ferenc leveleivel. 5534

Állást keres bármilyen malomban 38 éves, kaucióképes molnár, vállalja bármilyen malom kezelését vagy vezetését, könyvelésben, szerelésben járatos, elsőrendű szakember és kitarító munkaadó. Szabó Molnár, Ostffyasszonyfa. 5482

Külföldi molnárségédeket végzet, elsőrangú főmolnár állást keres azonnali belépésre. tapasztalt, fiatal, szorgalmas, nős szakember. Szives meghívást kér üzem- és fizettségjelöléssel. Kuszók Antal, Törökszentmiklós, Deák Ferenc-utca 35. 8245

Külföldi molnárségédeket végzet, elsőrangú főmolnár állást keres azonnali belépésre. tapasztalt, fiatal, szorgalmas, nős szakember. Szives meghívást kér üzem- és fizettségjelöléssel. Kuszók Antal, Törökszentmiklós, Deák Ferenc-utca 35. 8245

Külföldi molnárségédeket végzet, elsőrangú főmolnár állást keres azonnali belépésre. tapasztalt, fiatal, szorgalmas, nős szakember. Szives meghívást kér üzem- és fizettségjelöléssel. Kuszók Antal, Törökszentmiklós, Deák Ferenc-utca 35. 8245

Külföldi molnárségédeket végzet, elsőrangú főmolnár állást keres azonnali belépésre. tapasztalt, fiatal, szorgalmas, nős szakember. Szives meghívást kér üzem- és fizettségjelöléssel. Kuszók Antal, Törökszentmiklós, Deák Ferenc-utca 35. 8245

Külföldi molnárségédeket végzet, elsőrangú főmolnár állást keres azonnali belépésre. tapasztalt, fiatal, szorgalmas, nős szakember. Szives meghívást kér üzem- és fizettségjelöléssel. Kuszók Antal, Törökszentmiklós, Deák Ferenc-utca 35. 8245

Külföldi molnárségédeket végzet, elsőrangú főmolnár állást keres azonnali belépésre. tapasztalt, fiatal, szorgalmas, nős szakember. Szives meghívást kér üzem- és fizettségjelöléssel. Kuszók Antal, Törökszentmiklós, Deák Ferenc-utca 35. 8245

Külföldi molnárségédeket végzet, elsőrangú főmolnár állást keres azonnali belépésre. tapasztalt, fiatal, szorgalmas, nős szakember. Szives meghívást kér üzem- és fizettségjelöléssel. Kuszók Antal, Törökszentmiklós, Deák Ferenc-utca 35. 8245

Kezelői állást keres, esetleg a fűtést is elvállalja fatüzeléses motorhoz 27 éves, nős szakember 6 évi gyakorlattal. Erdélyi Sándor, Konyár, Bihar megye. 5507

Főmolnár állást keres, idősebb szakember, hármilyen malom vezetését vállalja, egyedül is megy. G. Tóth főmolnár, Csengőd. 5506

32 éves nőtlen molnárségéd keres, szivógáz kezelést szakemberként. Sántha Pál, Bakonybánk, Tingli-malom. 5514

Főmolnári állást keres bármilyen malomból képeztek, szorgalmas, józan, jó munkatempójú. Ajánlatokat kér: Papp Mihály, Letenye. 5165

38 éves nős molnárségéd kezelői vagy jobb segédi állást keres. Szives meghívást kér üzem- és fizettségjelöléssel. Kovács József molnárségéd, Erdőbénye, Hengermalom. 5510

23 éves molnárségéd állást változtatna, ahol teljes ellátásban részesülne. Szives meghívást kér: Hólya Demeter, Szeghalom, Gözmalom. 5502

41 éves nős, családostól, önállóan dolgozni tud, 20 év molnárségéd keres. Szives meghívást kér üzem- és fizettségjelöléssel. Csordás Pál főmolnár, Lajosmizse, Buday gözmalom. 5527

Rendszerető 33 éves, kis-malmalomból képeztek, szorgalmas, józan, jó munkatempójú. Ajánlatokat kér: Papp Mihály, Letenye. 5165

29 éves nőtlen, szorgalmas, munkaszerető molnár kis- és nagyalmalmalomból képeztek, szorgalmas, józan, jó munkatempójú. Ajánlatokat kér: Papp Mihály, Letenye. 5165

Gépészi állást keresek bármilyen üzembe, a barnaszénüzemelési kivételével, tanult gépalkatos vagyok. Gajdók, Pestszenterzsebét. Vereckei-utca 3., ajtó 21. 5515

Kezelői állást keresek bármilyen malomban 36 éves, kiscsaládú molnár. Treszkai András, Buj. 5529

35 éves molnárségéd állandó helyet keres, lehetőleg olyan helyen, ahol túlórázni lehet. Szatmári Sándor, Abony, Petőfi-u. 15. 5531

Molnár jobb segédi állást keres azonnali belépésre. tapasztalt, fiatal, szorgalmas, nős szakember. Szives meghívást kér üzem- és fizettségjelöléssel. Kuszók Antal, Törökszentmiklós, Deák Ferenc-utca 35. 8245

Azonnali belépésre állást keres 42 éves, nős, intelligens, nagy gyakorlati és elméleti tudással rendelkező, a mai rendelkezett ismerő, az összes malom könyvvezetéséhez, famunkához értő, józan, szorgalmas, népszerű főmolnár. Bármilyen malomban, uradalomban is elhelyezhető, fizetési módját megbeszéljük. Cím: Kiss főmolnár, Bezdán, Zrínyi Miklós-u. 1061. 8251

Idősebb józan, magános főmolnár, aki eddig 3-4 vagónos vámmal, cseres és kereskedelmi malmoknak volt főmolnárja, érti a búza- és rozslépet, szerelő, ahol szükséges, bevezeti a cserérlést (szerszám van), bármilyen belépésre főmolnári vagy kezelői állást keres olyan helyre, ahol a főmolnárnak malmot kell vezetni és nem szakolni. Cím: Radvány Sándor, Solt. 88205

Hosszú gyakorlattal mászálló, raktárnoki állást keres nős, izr. malmi munkás azonnalra. Löwy Lajos, Tarcal, Zemplén megye. 5509

LEVELEZÉS

A hirdett állás betöltött. Orsz László, Tornyospálca. 5535

Köszönöm azon segéd uraknak pályázatát, akik b. sorakkal felkerestek, a hirdett állás betöltött. Szabó-malom, Tárkány. 8239

Czupok Imre sürgősen tudna új munkát. Szabó Elek. 5524

Boldog otthon vár egy ezzen izenetre. Harmincas kor. Róm. kat. vallás, malom kereseti forrás. Megjelenése szerény, egyszerű. Jellegje „Mindig hű 5519”

Köszön a pályázó uraknak, az általam hirdett segédi állás betöltött. özv. Hofer Cunoné, Várjúlajos. 8230

Nősülés céljából szeretne megismerkedni egy vidéki, nagyobb iparvállalat tulajdonosának 28 éves, nős, kat. vallású, jó megjelenésű, szorgalmas, intelligens, nős, kat. vallású leánnyal, aki a telep fele részében való átvételhez megfelelő anyagi segítséggel hozzájárulna. Szőlőtől eredő komoly levelet „Szébb jövőt 8228” jellegre a lap kiadóhivatásába kérem. A legnagyobb diszkréció őrrel becsületszóval biztosítva. 8228

VEGYESEK

Reform daratsízlók, dupla és szimpla, három- és szabadonlengő szita, vasrészek raktárról kaphatók. Kriszhaber Károly, Budapest, XIII., Láng László-utca 6. sz. 2542/1

2-es számú fekvő gabona-hámogózó, Oser szimpla hengerek, olcsón kapható Rác Armin és Társai, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2521/b

Tengeri nedvességmeghárító-készülék, eredeti L. Schopper Leipzig gyártmányban, új állapotban, míg a készlet tart, raktárról azonnal szállítható. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 2630/6

Eladó egy hétjáratú, jömegetelű, nagyközség, csak búzavetők, köves úti nagy közelben egyedülálló malom, teherautó lakás, három szobás úri lakás. Csak személyesen tárgyalok. Nagy György-malom, Királyhegyes, Csanád megye. 5501

Sárospataki malomköveket Kardos Dániel malomkőfaragómester, Sárospatak (Kövi Sándor-utca 2.) 7625

Eredeti Oroszlán-védjegyű szitaszelepek, drótszelepek, kopatószelepek legolcsóbban: Roseth Györgynél, Budapest (V., Katona-József-utca 27.) 2000/1

Nedvesítőkészülék golyóscsapágyas, olcsón kapható. Kann és Heller Rt., Budapest, V., Vilmos császár-út 62. 2190/1

Eladók Szuper Grenó szállítható kétfelvonós darálómalom, Jindrich, Iru daralók, 36" fekvőjárat. Kinclovas szivószívó. Vulkán Malomüzem, Ajka. 8208

2 darab 800 mm olajmag-pörkölő, 1 darab 20 HP fatüzelésű szivószívó, eladó. Kun Lajos gyár, Miskolc. 8204

Eladó egy 53 m² Eisele-kazán, 8 légkörös, hibátlan. Berger malomépítő, Győr, Szent István-út 33. 8148

Golyóscsapágyak csapágy-házak, használtak, újak, transzmissziók, alkalmi áron: Nánási Sándor, Budapest, V., Tutaj-utca 1. Váci-út 66-nál. 2036

Tartalékhangerek: 3/8, 21, 21/a, 22, 9/14, 25/80 és 22/80 raktárról azonnal szállítható: Rác Armin és Társai, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2521/a

Malomszereléseket örlemények jó kiaknázását 25 éves szakmerettel vállalom. Készíték modern malomgépeket, elv. Első Magyar Gazdasági Gépgyár Izszerelője és művezetője: Klecska Fülöp József, Alag, Pest mellett. 4922

Szitaselyem márkás, minden számban kapható: Kirikóé műszaki irodájában, Budapest, Király-utca 82. Telefon: 422.667. 7157

Darálókövek legkeményebb kovácsolt anyagból, smirgöltéssel készült. Jótállással teljesít. Nagy Ferenc Mikó-Malomkőgyára, Dunaióldvár. Ezüst éremmel kitüntetve. Sajtóközölnök. 7059

Köles- és borsóhántológépek kaphatók. Kann és Heller Rt., Budapest, V., Vilmos császár-út 62. 2190/2

Veszek két darab kétféle teres hasabrázást, két darab szimpla vagy dupla felvonót, Monarch daralót, minden jövevény. Faragómalom, Jászárokszállás. 5504

Megvesszük a feleslegessé vált malomgépeket, berendezéseket, gézgépeket és mindenféle fajtát gépet, árajánlatot. Ipartelep, Nagygyeresd. 5232

Szivógázmotorok új és használt eladók. Barnaszénre fatüzelésű gázgenerátorokat átalakított 1 évi jótállással, legelőkeltebb üzemeltetést. Minden javítási és szerelési munkát vállalok. Motorok indikálását és beállítását végzem. Burány István gépész-rendelő, Zenta, Bem-utca 1. 5128

Eladó 40 HP Máv motor új henger hűvelő dugattyúval és általános javítással. Megtekinthető: Hoóz Imre gép- és vasöntő, Szatmárnémeti. 5483

Iparigazolvánnyal malomkeresek részre, elszámolásra, vezető főmolnári állást is vállalok. Lénárd Dénes, Vokány. 8226

Keresek csuvarmentes búmot felekeresetre vagy bérebe, lehet visszavonásos vagy öszi-szekótól rendszerű, 5-6 járatú, viziturbínás előnyben. — Ajánlatokat kér: Fodor Ferenc, Budapest, VII., Klauzál-utca 33. II. 27. 5517

Keresek egy jó állapotban lévő Traktor cséplőt. Pontos leírás és ár-megjelölést kérek: Stampfer Márton géplakatos, Dorozsói, Bács megye. 5460

20 lóerős fagázómotor eladó. Lezák-malom, Kalocsa. 5500

Elektromotorok dinamók, generátorok minden nagyságban és áramfolyamra jutányosan kaphatók, cserélhető, javítható garancia mellett. Kékő István, Budapest (VI., Nagymező-utca 66.). 2011

Eladók 16-20-25-30-40-50-60-80-100-120 HP stabil szivószívó motorok, Bergr malomépítő, Győr, Szent István-út 33. 8147

Daráló és kiörlőköveket legjobban minőségű gyártók minden méretben. Új és használt függőleges daralók fa- és vasvázban. Leposa Vendel malomkőöntője, Csorna, Sopron megye. 5499

Eladók 2/7-es, 11/a, 22-es hengerek és új lisztkeverőgépek, új állóköves daralók golyóscsapágyval. Berger malomépítő, Győr, Szent István-út 33. 8146

29/100 kettős faszekrényes hengerek eladó. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 2630/a

Traktor- és stabil-hengerek, főtengelek legújabb cizbebb köszörlése modern amerikai rendszer szerint. Dugattyúk, dugattyúgyűrűk, csapszegek, szelepek stb. legolcsóbban, gyári garanciával: Solymossy és Társai, Budapest (VIII., Tavaszmező-u. 6.) 468

500 mm kőátméretű Monarch-rendszerű függőleges daráló raktárról kapható: Rác Armin és Társai, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2521/8

20-30 HP Cormick traktorok, cséplővel készpénzért veszek. Dvorák, Pestújhegy, Báthory-út 17. 5013

Hengerek fogaskerékek, tartalékhangerek, Ewart-lánc, fűtvasrészek, kovácsrészek, közlőmalkatrészek és az összes malomberendezési cikkek jutányosan árban beszerelhetők: Geiger Benő, Budapest, XIII., Gómb-u. 36. Tel.: 291-438. 2037

Kásahajaló osztályozó, Mátyás-zúzó, Re-kord használt, de jókarban eladó Kalcizy Ernő műszaki kereskedő, Debrecen, Ferenc József-u. 83. 8227

Villanymotorok dinamók eladása, vétele, csere, gombolyítás és szakszerű javítása: Szabados, Budapest, V., Váci-út 18. 2042

25-30 HP viziturbina eladó. Papp Mihály, Szászrégen, Raktár-utca 11. 5537

Tartalékhangerek 21-es és 30/60 Seck, teljes vastagságúak, kaphatók. Kriszhaber Károly, Budapest, XIII., Láng László-utca 6. 2542

Ötrésű síkszita, egyszerű, szabadonlengő, rolinimeghajtású, olcsón kapható: Rác Armin és Társai, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2521/4

Malombérlés átadó, kétvágós, gombolyító, cseremalom. Átvételhez húsz ezer pengő szükséges. Brasnyó-malom, Bugyi, Pest megye. 5475

Vaskeményt 80-90 cm átmérőjű, 16 méter hosszút keresek megvételre. Zaboretzky-malom, Kecskemét. 5503

Malomkövek darálásra és kiörlésre, raktárról kaphatók, valamint önélestedő kövek francia kovácsból minden méretben kaphatók. Kann és Heller Rt. 70 éves malomkőgyára, Budapest, V., Vilmos császár-út 62. 2190

Uj köleshántoló kőjárat, köleszelelő, szabadonlengő, hatrésű ikerszita, 22x65 egyszerű hengerek, gazdasági hasabrázást, lisztkeverőgépek vasból stb. Lenkelly Jenő, Budapest, Székvétség-utca 36. Telefon: 428-527. 8239

22-es faszekrényes hengerrel szállítható. Rác Armin és Társai, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2521/8

Eladó használt 5 HP egyszerű hengeres stabil benzín- és petróleummotor tartozékaival, transzmisszióval együtt és hozzá szíjhajtásos, nagyteljesítményű, tárcsás daráló. Grosz Imrénél, Hajdúszoboszló. 5498

Eladó vagy bérebeadó egy 100 mátsa örlőképes, 125 mátsa örlőképes, 150 mátsa örlőképes malom a Garam völgyében. Jó és modern felszereléssel. Szék melléképületek. Cím a kiadóban. 8233

Eladó új, 2. sz., 1200 kg teljesítményű „Mayer”-gyártmányú Ultra-triór, továbbá újrendszerű köleshántoló, valamint az összes malomiparban szükséges gépek és berendezések új és használt állapotban. Hacker gépgyártási iroda, Újvidék, Postafiók 128. 8238

Hofherr gyártmányú Regina 4-osztályos daráltógépet kapható. Rác Armin és Társai, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2521/5

Legolcsóbb a motorüzem. Alakított, malmalomból képeztek, szorgalmas, józan, jó munkatempójú. Ajánlatokat kér: Papp Mihály, Letenye. 5165

Gázmotor 160-180 HP 2 hengeres Fegyver és Gépgyár gyárt. Közvetlen kapcsolattal 3100 Volt 50 periódus Siemens schuckert villamos generátorral rövid szállítással kapható. Kurucz Testvérek, Angyalóld-u. 6. 2522/1

Barnaszén-generátorok készítenek, telepemen üzemben megtekinthető. Kátránykiválasztók, generátorokhoz mindennemű öntvényeket külön is adok. Továbbá hengerfúrókat, dugattyúkat, hengerfejeket, könyök tengelyeket, vasból széna-szalma sajtókat, betonkeverőket, általános fájvátszókat. Barikó György, Budapest, XIII., Szegedi-út 48. Telefon: 498-374. 2458

Csigatúrót ha pórt akar. „Spirál”-vedjegyűt vegyen. — Beszerelhető: Úrményi Károly cégél, Budapest (V., Báthory-utca 7.) 2010

40 éves gyakorlat a malomszakmában. Malomszereléseket, rosszul működő malomok rendbekerítését, dia-grammok készítését, beérleléseket felelősség mellett vállalom. Szaktanácsot személyesen díjtalanul adok. Szabadonlengő síkszítákat, daratsízlókat, hámozógépeket, kefégepeket jutányos árban szállítok. Fáber Sándor malomfelszerelési vállalkozó, Budapest, VII., Nagyatádi Szabó-utca 23. fsz. 20. 2392

Lisztkeverőgép új raktárról kapható. Rác Armin és Társai, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2521

Darálóköveket smirgöltéssel és lümo-zógéppel készítenek legjobban minőségben szállít: Varga Ottó Lajos csiszológyár, Budapest, XIII., Fővény-utca 89. Telefon: 291-493. 2377

Szivógázmotor 50 HP Ganz gyártmányú, 180 fordulattal járó, fa- és barnaszénüzemelési generátorral eredeti helyéről eladó. Cím: Győr, Gépipari Vállalat, Győr, Zöldfa-utca 11. 8240

Önélestedő nagyszilárdító-40 gőrlő darálómalommal, köveket minden méretben jótállással szállít: Vulkán Malomkőüzem, Ajka. 8209

Keresek 8-12 járatú malmot jó környéken. Rác Imre, Oros. 5518

Gőzgép 35 lóerős, fekvő, kipuffogós, szárazgőz felhasználásra alkalmas, olcsón eladó. Gosztonyi Gépgyár, Budapest, V., Csáky-utca 55. 8234

Haszonbérbe adó Vasme-gyében, 1912 január ellenében előnyös áramára, villanyhajtásos, 5-járatos vegyes hengermalom jó vámkörzetben, megveszékélytől múton és vasúton 9 kilométerre. Cím a kiadóban. 5516

Eladó malomszerelésből készült maradt, 1 drb 21-es Ganz hengerek 6 drb hengerrel, 1 drb Pohl-féle tarár, óráknál 750 kg teljesítményű, 2 drb Pohl-féle tányérfelbonító (detasor), 2 drb Ciklon, 1 drb 4-es számú konkolyozó, 1 drb csigatúrót és egyéb malmi berendezési tárgyak. Leveleket választélagy-gel kérek: Nagymalom, Kádárta. 8235

29/60 egyszerű és kettős hengerek eladók. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 2630

MAGYAR MALNÁROK LAPJA

BELFOLDI ELŐFIZETESI ÁRAK:
 EGY ÉVRE 16.— P. FÉLÉVRE 8.— P. NEGYEDÉVRE 4.— P.
KÜLFOLDI ELŐFIZETESI ÁRAK:
 EGY ÉVRE 20.— PENGÓ, FÉLÉVRE 10.— PENGÓ

Kiadványok ára: a kihirdetési rovatóban előfizetők részére egy szó egyszeri közlése 10 fillér, vastag betűkkel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szóig) egy pengó. **A hirdetési díjak előre fizetendők.**

FŐSZERKESZTŐ:
DR. KARÁCSON JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. SZ., FÖLDSZ. 2.

TELEFONSZÁM: 118-489
 Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma: 11.458

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Aki a lapot az előfizetés lejártá elõtt 8 nappal irásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottnak tekintetik, mint az előző megrendelése szolgált.

Nagyhirdetések ára: egy hatodszoros (35 mm széles) milliméteres sor egyszeri beiktatása 20 fillér. Szövegoldalón (75 milliméter széles) 60 fillér. **A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget.**

A kizárólagos vámmalmok kiörlési százaléka

Noha a 160.000/1941. XI. b. fő. P. M. számú körrendelet, valamint a szaklapok e tárgyban írt közleményei teljesen tiszta helyzetet teremtettek a kizárólagos vámmalmok kiörlési százaléknak elszámolása tekintetében is, még mindig számos jelentést kapunk vidékről, egyes malmok és az ellenőrzés közötti nézeteltérésekről.

Azért újból felhívjuk e helyen olvasóink figyelmét a dologra és azokra a következményekre, amelyek a vonatkozó rendeletek téves magyarázásából s ebből kifolyólag az előírt kiörlési százalékok benemertetéséből származhatnak.

A beérkezett számos panasz alapján a Magyar Malnások Lapja első ízben f. é. augusztus 16-i lapszámában foglalkozott ezzel a kérdéssel. A cikk utalt arra a lehetetlen helyzetre, amelybe a kizárólagos vámmalmok — kismalmok — abból kifolyólag kerülnek, hogy az ellenőrzés igen sok helyen a behozott tisztítatlan súly alapján számolja el a malom kiörlési százalékát. Cikkünket azzal fejeztük be, hogy a helyzetben csak a pénzügyminisztérium segíthet, egy újabb végrehajtási utasítással.

Cikkünk nyomán a szakújságban különféle nézőpontból tárgyalták a kérdést. Hozzászólásokat is bőven kaptunk. Ezeknek egy része osztotta véleményünket. Egyrésze azonban ellenkező álláspontot foglalt el, malmának nagysága, berendezése és jellege szerint.

Az események azonban bennünket igazoltak. Még pedig teljes mértékben. Szeptember 11-én ugyanis kihoztatta a pénzügyminisztérium 160.000/XI. b. fő. számú körrendeletét, amelyben a vitás kérdéseket teljesen és világosan rendezte. Így a többiek között kimondotta a rendelet, hogy

„A kizárólagos vámmalmok azonban örlésre már tisztított gabonát öntenek fel, azért mindig a vámmalról fél részére örlés céljából felöntött, tehát tisztított gabonából kötelesek az előírt százalékoknak megfelelő mennyiségű örlésmennyiséget, és természetesen teljes egészében ki is szolgáltatni. A kizárólagos vámmalmok ugyanis az örlés végett bevitt gabonát először megtisztítják, vagy pedig — a tisztítási porzás figyelmen kívül hagyásával — a kiválasztott tisztítási hulladék lemerése útján állapítják meg a tisztított gabonaszűrt, amely a vámmalról díj kiszámításának alapja. A tisztított gabonából ezután kimérik a legfeljebb 10% örlési díjat és rendszerint a 2% porlasi veszteségből szemes elvonásként elérhető megtakarítást is (kizárólagos vámmalom örlési elvonása ugyanis csak szemes elvonásból jelentkezhetik) és csak a megmaradó részt öntik fel örlésre.”

Ezzel azt mondotta ki a rendelet, amit mi idézett cikkünkben sürgettünk és ami azoknak a többnyire kiesi, rövid örlőrendszerrel bíró, mosás és vizezés nélkül, a régi módon örlő malmoknak szíve vágya volt, s amelyek még ma is a magyar malmok többségét képezik.

Ez eddig rendben is lett volna. Azonban ugyancsak a 160.000. számú körrendelet további részében elrendeli, hogy „további rendelkezésig a kizárólagos vámmalról végez malmokat is általában a vámmalról végez malmok alakjában való lebonyolítására kell kötelezni.”

Ez a rendelkezés okozza most már az újabb félreértéseket az érdekelte kizárólagos vámmalmok körében. „Az x-i pénzügyigazgatóságunk a napokban kiadott, a gabona kiörlésére vonatkozó rendelkezése folytán, a kizárólagos vámmalról, gyengébb berendezésű malmot is a tisztított gabonából való, megszabott százalékos kiörlésére kötelezi az ellenőrzés. Hiába tesszem az ellenőrlés elé a 160.000 számú körrendelet szövegét, ő csak a pénzügyigazgatóság rendelkezéséhez ragaszkodik. Én pedig csak egy rendeletet ismerek el; a Pénzügyminiszterét!” Ezt írja nekünk egy előfizetőnk, egyik legnagyobb alföldi városunk egyik malomtulajdonosa.

Erre a levélre írtuk az alábbi választ. Ez a válasz mindazoknak is szól, akik hasonló helyzetben vannak és akik a levélíróhoz hasonlóan téves utakon haladnak.

Az 1500/1937. P. M. számú rendelet 7. §-a szerint: „A kizárólagos vámmalról végez malom az egyes örlött felek által a malomba örlés végett bevitt gabonát először megtisztítja, a megtisztított gabonából a 87. §. (1) bekezdésben foglalt rendelkezés szerint felszámítható örlési díjat (vámot) levonja és az így megmaradó gabonát megőrli. Stb.” Ennek a rendelkezésnek alapján írja elő a 160.000-es körrendelet a kizárólagos vámmalmoknak, hogy miután a malom örlésre már tisztított gabonát öntenek fel, „ezért mindig a vámmalról fél részére örlés céljából felöntött, tehát tisztított gabonából kötelesek az előírt százaléknak megfelelő mennyiségű örlésmennyiséget kiörlőni.”

Ez a rendelkezés azonban nyilvánvalóan csak kizárólagos vámmalomnak felöntéses, illetőleg tételenkénti vámmalról végez vonatkozik, amikor is a malom minden egyes tételt külön és valóban megtisztít és az örlés előtt mérlegelés útján állapítja meg a tisztítási hulladék mennyiségét, illetőleg a tisztított gabona súlyát; örlésre pedig a tisztított gabonát önti fel. Nem vonatkozik azonban a vegyesörlésű malom olyan örlésére, most már vámszerűjére, amelynél a tisztítási hulladék mennyiségét becslés útján állapítják meg. Ezeknél a malmoknál a kiörlés alapja a behozott tisztítatlan súly. Kivéve, ha a malom a 86.800/1914. XI. b. P. M. sz. rendelet szerint a gabonát az ú. n. előzetes raktári tisztításnak veti alá, vagy pedig két önműködő mérleggel állapítja meg a tisztítási veszteséget. E két utóbi esetben a vegyesörlésű malom is levonhatja a behozott tisztítatlan súlyból a tisztítási veszteséget és a tisztított gabonából örlheti ki az előírt örlési százalékot.

A kizárólagos vámmalom azonban a kötelező csere következtében gyakorlatilag szintén vegyesörlésű malommá vált, tehát cseremalmeit az ezekre a malmokra vonatkozó szabályok szerint kell kiörlőni. Eszerint csak abban az esetben örlhet ki tisztított súlyból, ha a gabonát előzőleg a malomtól elkülönített helyiségben előtisztítás alá veti s a malomba már ilyen tisztított gabonát visz be és önt fel.

Mindebből az következik, hogy a vámszerűjére kötelezett malom kiörlési alapja az örlésre felöntött teljes, tisztított gabonaszűrt. És ehhez minden kizárólagos, de vámszerűjére kötelezett vámmalomnak alkalmazkodnia kell. Ezt már többeknek is megírtuk, de ezzel szemben azt az ellenvetést emelték, hogy „akkor hát miért van benne a 160.000-es körrendeletben az, hogy a kizárólagos vámmalmok mindig a vámmalról fél részére örlés céljából felöntött, tehát tisztított gabonából kötelesek az előírt százalékoknak megfelelő mennyiséget kiörlőni és természetesen teljes egészében ki is szolgáltatni?”

Erre az a válaszuk, hogy ez egy elvi megállapítás, tekintettel az ezen kérdés körül már korábban felmerült félreértésekre és tekintettel azokra a 20 q napi teljesítőképességen alóli malmokra, amelyek a kötelező vámszerű alól a rendelet alapján felmentést kaphatnak. Elvi megállapítás esetleges későbbi időkre is, mert a kötelező vámszerű a rendelet szerint a pénzügyminiszter „további intézkedéséig” van elrendelve.

A novemberi gabonaárak

E hóban ez lévén az utolsó lapszámunk, már most felhívjuk az érdekelte malmok figyelmét a novemberi gabonaárakra.

A 4500/1941. M. E. sz. rendelet 17. §-a szerint: Akinek gabona van tulajdonában, gabonafeleslegét legkésőbb 1941 október 31-ig köteles a gabonavásárlásra jogosultaknak felajánlani. A mondott nap után vételre felajánlott gabonáért csak a hatóság által megállapított árnál 10%-kal kisebb árakat szabad kifizetni. Kivéve, ha a vámmalról végez a megadott időpont után megszerzett gabonát a megszerzéstől számított 30 nap alatt vételre felajánlja. A megszerzés idejének igazolására csak a gabonalap hivatalos bejegyzéseit szabad elfogadni. Az idézett rendelet végrehajtásának szempontjából — a rendelet hatálybalépésének napján — a búza, a rozs, a kétszeres, a zab és az árpa (a kopaszárpa kivételével) volt gabonának tekintendő. Utólag még gabonának nyilvánították a kölest és a kukoricát is. Ezekre a gabonákra azonban nem vonatkozik az október 3-i felajánlási határnap, minthogy ezek betakarítása később történt.

November 1-től kezdődőleg tehát egyelőre csak a búza, a rozs, a kétszeres, a zab és az árpa hivatalos árából kell 10%-ot levonásba helyezni, feltéve, hogy a vámmalról végez jogosult nem tudja gabonalapjával azt igazolni, hogy a gabonát október 31-e után szerezte meg. Ilyen eset p. o., ha a gazdasági cseléd október 31-e után a konvenció fejében kapott gabonáját ajánlja fel vételre. Természetesen ez a rendelkezés nem vonatkozik a malmok vámszerűjére.

November 1-től kezdődőleg a rendelet 17. §-ának hatálya alá eső búzát a következő levonásokkal kell átvenni, illetőleg kifizetni:

HL-súly	Súlyhiány %	Levonás	Fizetendő ár
78	0	3.00	27.00
77	1	3.27	26.73
76	2	3.54	26.46
75	3	3.81	26.19
74	4	4.08	25.92
73	5	4.35	25.65
72	6	4.62	25.38
71	7	4.89	25.11
70	8	5.16	24.84

A rozs átvételi árai:

HL-súly	Súlyhiány %	Levonás	Fizetendő ár
71	0	2.80	25.20
70	1	3.05	24.95
69	2	3.30	24.70
68	3	3.56	24.44
67	4	3.80	24.20
66	5	4.06	23.94
65	6	4.31	23.69
64	7	4.56	23.44
63	8	4.82	23.18

A fenti árak 15 tonnás vasúti kocsiába, illetőleg uszályba, az eladó költségére berakott, 2% idegen keveréknél többet nem tartalmazó, egészséges, a kereskedelmi szokásoknak megfelelő árura vonatkoznak. A 15 tonnánál kisebb tételek vásárlásánál a tényleg felmerülő gyűjtési költségek, vasútra fuvarozás, hajóba rakás költsége, az út, illetve az átrakás folyamán előálló 1/2%-os hiány a termelő részére fizetendő árból levonandók.

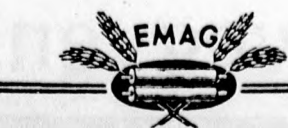
A minőségi felárak szintén a 10%-kal csökkentett alapárakhoz fizetendők ki.

A takarmányárpa, illetőleg a zabra szintén alkalmazni kell a 10%-os árlevonást.

Az Ön malomüzeme is gazdaságos lesz, ha modern

EMAG MALOM-GÉPEKSEL DOLGOZIK

Gyártjuk az összes malmi gépeket a legkisebb malmok részére is!

VADÁSZTÖLTÉNY-, GYUTACS- ÉS FÉMÁRUGYÁR RT.

(ezelőtt ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RT.) BUDAPEST, VI., VÁCI-ÚT 19. Telefon: 298-960 — Sürgőncím: EMAG

Romlott gabonák vásárlása és felhasználása

A m. kir. Közellátási Miniszter 356.072/1941. I/1. Ké. szám alatt valamennyi közellátási kormánybiztoshoz körrendeletet intézett. E szerint az 1941/42. évi gabona- és lisztforgalom szabályozásáról szóló 4.500/1941. M. E. számú rendelet 26. §-a a búzának, rozsnak és kétszeresnek takarmányozási, vagy szeszfőzési célra való felhasználását megtiltja. Ez a rendelkezés vonatkozik az emberi táplálkozás céljára alkalmatlan (dohos, romlott stb.) gabonafélékre is. Az említett rendelet 17. §-a pedig a gabonafeleslegekre kimondja a felajánlási kötelezettséget, tekintet nélkül arra, hogy a feleslegek emberi táplálkozásra alkalmasak-e vagy nem.

A rendelet kötelezőleg kimondja, hogy a romlott gabona tulajdonosa — miként a múltban, úgy ezidén sem etetheti fel a saját romlott gabonakészletét állataival, sem pedig azt

szeszfőzésre fel nem használhatja. Az emberi táplálkozásra alkalmatlan kenyérgabona ugyanúgy ajánlandó fel a Hombár bizományosainak, mint az emberi táplálkozásra alkalmas. A miniszter a Hombár-bizományosok útján fog arról gondoskodni, hogy az ilyen romlott gabonafélék takarmányozásra, illetőleg szeszfőzésre felhasználtsanak.

A Hombár-bizományosok a termelők által felajánlott romlott búzát q-ként 5.— pengővel, a romlott rozst 4.— pengővel, a romlott árpát 3.50 pengővel, a romlott kétszerest pedig 4.— pengővel alacsonyabb áron tartoznak átvenni, mint az egészséges áru hatóságilag megállapított ára. A romlott készletek megvásárlása a gabonalapba — a romlott minőség feltüntetésével — természetesen szintén bevezetendő.

A vámörlesztés rendezése Elzászban

A Németország által visszafoglalt Elzászban október 2-án kell rendelkezéssel a vámörlesztés és bérlet feltételeit. A vámörlesztés díjai megfelelnek a Birodalomban szokásos vámörlesztési díjak állagának. Rozslisztre örlésénél 2.40 (3.26 P), búzalisztre örlésénél 2.50 RM (3.40 P), a malomba hozott minden 100 kg után.

Miként a Birodalomban mindenütt, úgy Elzászban is az örlemény kiszolgáltatás mérve a behozott gabona hlsúlya után történik. Így 71—72 hl/kg súlyú rozsból 75% 1500-as jellegű rozslisztet és 20% korpát kell kiszolgáltatni. 68—70 hl/kg-os rozsból már csak 73% ugyanilyen jellegű lisztet és 22% korpát. 66—67 hl/kg-os rozsból a kiszolgáltatás 71% liszt és 24% korpát. A tisztítás és porlás fejében 5% vonható le.

A kiszolgáltatás 75—77 kg-os, valamint ezen felüli súlyú búzából 79% 1050-es jellegű búzalisztet és 16% korpát; 72—74 kg-os búzából 77% liszt és 18% korpát; 70—71 kg-os búzából 73% liszt és 22% korpát. A tisztítási és porlási levonás a búzánál is 5%.

Ha a német kiörlési szabályokat a hazaiakkal összehasonlítjuk, azonnal szembejelenik a szakszerűség, mint minden rendelkezés alapja. De kitűnik a rendelkezésekből az a megdönthetetlen igazság is, hogy 75 kg-os búzából nem lehet hivatalos jellegminőségű lisztet kiörlni, mint p. o. 79 kg-osból. A mi rendelkezéseink azonban még a legkisebb, műszakilag igen gyengén felszerelt malmot is arra kényszerítik, hogy a lehetetlenségre is vállalkozzék és igen szemetes, alacsony hlsúlyú búzából is annyi százalék, illetve olyan minőségű lisztet állítson elő, mint magas hlsúlyú, kifogástalan búzából. Pedig Németországban vannak a világ legkitűnőbb malomszakemberei és Németországban sincs aránylag több gabona a közellátás céljára, mint nálunk.

Van azonban az éremnek másik oldala is. Természetesen Németországban is szigorú kiörlési előírások vannak hatályban. Ott azonban a kiörlés mértékét nem a tényleg kiörlött százalék alapján, hanem az örlemények hamutartalmától mérik ellen. Az vi-

szont tapasztalati tény, hogy a kiörlési rendelkezések betartására nincs és nem is lehet jobb ellenőrzés, mint az örlemény hamutartalma. Mielőtt tehát előírják az előállítandó lisztjelleg maximális és minimális hamutartalmát, az erre hivatott intézmények és tudományos szervek a legminuciózusabb pontossággal és német alaposággal kísérletezik végig és állapítják meg a kiörlés foka és a hamutartalom mennyisége közötti arányt. Ezt azután igazán nem lehet kijátszani. Viszont a kiörlés fokának így módon történő ellenőrzésénél az az anomália sem fordulhat elő, hogy a malom a legképtelenebb manipulációkkal kényszerül korpát és gyakran gyommagvak bekeverésére, csak hogy túlképzés és alacsony hektolitersúlyú búzából is kimeredjen az a kiörlési százalékot, amelyet legalább 79 kg-os búzára szabtak. Mivel pedig az olyan szerencsétlen malom, amely gyenge technikai berendezése mellett még túlképzés, azonkívül alacsony hlsúlyú búza örlésére van utalva, örletközönységét mihamar elvésztené, az ettől való félelem s az ez ellen való védekezés szüli azután a visszaéléseket és törvénytelen manipulációkat, illetőleg ezek túlnyomó részét.

Azt is el kell ismernünk, sőt hangsúlyoznunk, hogy nálunk ezidő szerint a hamutartalom alapján való örlésről beszélni sem lehet. Nem szándékunk mindazt a nehézséget és akadályt felsorolni, ami ennek útjában áll: hiszen ezeket mindenki ismeri. Csúpan a készülékek beszerzésének költségességére, sőt jelenleg lehetetlenségére, a vizsgálati módszerekkel ismerős, szakképzett személyek hiányára utalunk. Sokkal több költséget, bajt és gondot jelentene tehát a magyar malomiparnak, ha a hamuörlésre kelené áttérnie. Mivel pedig a jelen kivételes helyzetben a kiörlés mértékét mégis csak meg kellett kötni s azt hatályosan ellenőrizni, nem volt és nem is lehetett erre a kormányzatnak más eszköze, mint a kiörlési százalék megállapítása. Ezt a körülményt ne vesszük szem elől azok, akik a kritikával hamar készen állanak ugyan, de az érem másik oldalát nem látják.

A Délvidékre vonatkozó rendeletek

Az ipar gyakorlásának átmeneti szabályozása.

A törvényhozás rendelkezéséig a m. kir. minisztérium 7.420/1941. M. E. számú rendeletével a visszafoglalt délvidéki területen az ipar gyakorlását és az ipartestületi szervezet kiépítését átmenetileg szabályozta. A fontosabb tudnivalók a következők:

A délvidéki területen az ipar — ideértve a kereskedést is — gyakorlása tekintetében 1941 október 17-től, a rendelet hatálybalépésének napjától kezdődően a magyar országos érvényű ipari közigazgatási jogszabályokat a jelen rendeletben megállapított eltérésekkel kell alkalmazni. A rendeletben említett jugoszláv jogszabályok alatt a délvidéki területen az 1941 április 11-én hatályban volt ipari közigazgatási jogszabályokat kell érteni.

Akik 1941 április 11-e előtt kaptak iparjogosítványt, az ipart eredeti jogosítványuk alapján addig folytathatják, amíg a m. kir. minisztérium újabb rendelettel másként nem rendelkezik. A jugoszláv ipari jogszabályoknak az ipari jogok terjedelmét megállapító, valamint az ipar gyakorlására vonatkozó rendelkezéseit 1942 június 30-ig kell alkalmazni.

Hatályban maradnak az 1941 április 11-e előtt kiadott telepengedélyek is, de 1942 június 30-ig minden telepet meg kell vizsgálni. Azok a telepek is fenntarthatók, amelyek a jugoszláv jogszabályok szerint nem voltak telepengedélyhez kötve. De ezek is felülvizsgálandók 1942 június 30-ig.

Akik 1941 április 11-e előtt képesítéshez kötött ipar gyakorlására képesített üzletvezető alkalmazásának kötelezettségével kaptak iparjogosítványt, iparukat ezentúl is csak képesített üzletvezető alkalmazásával gyakorolhatják mindaddig, amíg a magyar ipari jogszabályokban megállapított szakképzettséget saját személyükben nem igazolják.

Azt, akinek a visszafoglalt déli területen 1941 ápr-

ilis 11-én állandó lakóhelye volt, annak illetékes megállapításáig, hogy a visszacsatolás következtében a magyar állampolgárságot megszerezte-e, a magyar ipari jogszabályok alkalmazása szempontjából ideiglenes magyar állampolgárnak kell tekinteni.

A rendelet többi része az ipari képesítés, a mesteri cím használatának feltételei, az okmányok elvesztésének pótlása, ideiglenes hatályú iparjogosítványok kiszolgáltatása, a tanviszony rendezése, a munkakönyvek ideiglenes érvénye, ipartársulatok és ipartestületek alakítása tekintetében tartalmaz részletes utasításokat.

A rendelet a Budapesti Közlöny 1941 október 17-i — 235. számában jelent meg és 30. §-ból áll. A megjelenés napján lépett hatályba.

A fűszerpaprika termelésének és értékesítésének szabályozása.

A m. kir. minisztérium 7.060/1941. M. E. számú rendeletét 7.060/1941. M. E. számú rendelettel bocsátott ki a visszafoglalt délvidéki területen a fűszerpaprika termelésének és értékesítésének szabályozása tárgyában.

E szerint Horgos és Martonos nagyközségek, továbbá Magyarakamza m. város területe a fűszerpaprikatermelés szempontjából zárt területet alkot és a szegedi körzetbe tartozik.

A visszafoglalt délvidéki területen megfelelően alkalmazni kell a termelés szabályozásáról szóló rendeleteket, valamint a fűszerpaprika értékesítésének szabályozásáról szóló 4.650/1936. számú rendeletnek, úgyszintén az ennek végrehajtása tárgyában kibocsátott 26.500/1936. F. M. számú rendeletnek rendelkezéseit.

**SZIVÓGÁZMOTOROK
FA, FASZÉN
ÉS BARNASZÉN-
tüzelésre.
DIESELMOTOROK
ÁTALAKÍTÁSA
MOTOR ÉS GÉPGYÁR
MARTOS ÉS HERZ
Budapest, XIV., Erzsébet királyné útja 87.**

KÖZIGAZGATÁSI IPARI JOGGYAKORLAT

Tanonek próbaideje.

Ha a próbaidejű leteltével a tanonecot a munkaadó nem szerződötteti és az alkalmaztatási viszony tényleg megszűnt, az így eltöltött idő a második vagy későbbi munkaadóval kötendő tanoneszerződésnél figyelembe nem jön. Az ilyen tanonec tehát későbbi munkaadójánál (munkaadójánál) annak kívánása esetén a tanoneszerződés megkötése előtt próbaidejű letöltésére kötelezett.

Abban az esetben, ha a tanoneszerződés felbontása után kerül a tanonec új munkaadóhoz, próbaidejű letöltésére szükség nincs, de ha a munkaadó ilyen esetben a tanoneszerződést azonnal nem kötötte meg, a 78.000/1923. K. M. számú rendelet 152. §-ában foglaltakra tekintettel az új munkaadójánál eltöltött időt a későbbi tanoneszerződésben megállapítandó időbe (esetleg harmadik munkaadóval szemben is) tanoneci szakbavágó gyakorlatként kell beszámítani.

Olyan eset aligha fordul elő, hogy a második vagy későbbi munkaadó, az általa kikötött próbaidejű eltelte után kiképzésre nem találja alkalmaznának azt a tanonecot, aki korábban már tanoneszerződés alapján tanoneci gyakorlatot végzett. Ha ilyen eset mégis előfordulna, az újabb eltöltött gyakorlatot — amely négy hétnél nem lehet hosszabb — a tanidőbe be kell számítani. (24.622/1941.—III. Ip. M. szám.)

Az ipar gyárszerű gyakorlása.

Az 1936:VII. tc. 1. §-ával módosított 1922:XII. tc. 4. §-a szerint jogi személyek, ideértve a részvénytársaságokat és szövetkezeteket, valamint az 1930:V. tc. 126. §-a értelmében a korlátozott felelősségű társaságokat is, képesítéshez kötött ipart — a szakaszban foglalt kivételektől eltekintve — a kézműves jellegű iparüzés szokásos keretein belül nem üzhetnek.

Jogi személyek tehát — az említett kivételektől eltekintve — képesítéshez kötött ipart csak gyárszerűen üzhetnek és a 78.000/1923. K. M. számú rendelet 5. §-a értelmében az iparjogviszony szövegében kifejezésre is kell juttatni, hogy a kérdéses iparnak csupán a kézműves jellegű iparüzés szokásos kereteit meghaladó terjedelemben gyakorlására jogosít. Ebből következik, hogy ha jogi személy kettő vagy több, egyébként képesítéshez kötött ipart kíván üzni, azok mindegyikét eskis gyárszerűen gyakorolhatja.

Mint ahogy jogi személyek — a közkereseti és betéti társaságok kivételével — (1936:VII. tc. 1. §.) szakképzettséget nem igazolhatnak, ennél fogva iparukat bejelentés alapján rokoniparra nem terjeszthetik ki, illetőleg ilyen módon rokoniparra nem térhetnek át, hanem rokoniparokat is csak külön erre jogosító iparjogviszonyok alapján gyakorolhatnak.

A jogi személynek, ha többféle, akár rokon-, akár más képesítéshez kötött iparágat folytat, a gyárszerűséghez megkívánt alkalmazotti létszámot minden egyes iparra nézve külön-külön igazolni kell. Ugyanez a szabály vonatkozik arra az esetre is, ha két vagy több, egyébként képesítéshez kötött ipart a kézműves jellegű iparüzés szokásos kereteit meghaladó terjedelemben nem jogi személy, hanem valamely természetes személy gyakorol.

**Ha használt gépet akar venni,
vagy feleslegessé vált gépet
el akarja adni forduljon bizalommal**

Kemény Manó

céghez,
Budapest, V., Akadémia-utca 21. szám

KARTAL TESTVÉREK MŰSZAKI BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 27.
KERESKEDŐK Tel.: 118-053, 122-436. Sürg.: Kartalok Bpest

Ha jót akar, **DUFOUR** selymet vegyen!

Kőjáratok és hengerszékek

5.

Az ősmalmokkal kapcsolatban, beleértve a kanalamalmokat is, technikáról aligha lehetne szó, de az őrlésről magáról is csak képtelen. Az ősmalom csinálónak még aránylag kevés „műszer“-re volt szükségük. Ezek közül talán a cirkli volt a legfontosabb, ami később a malomcéhek jelvényébe is belealkotódott — fogaskerékkel kombinálva. A cirkli azért kellett, hogy a köveket szabályosan kerekíteni tudják. Mértékegységük — mai megítélésünk szerint — nem lehetett más, mint az „arasz“ — ami az ember tenyerének, a hüvelyk és kisujj kinyújtásából származik. Megfelel ma átlag 8 bécsi colnak, vagyis 21 cm-nek. Ezt aztán, ha kisebb méretről lettlegyen szó, kisebb részekre „léniákra“ osztották. Nagyobb méretekhez és később talán a „sing“-et használták, amely egység megfelelt az „arasz“ kétszeresének. A „sing“ mint hossz mérték egyebekben még ma is érvényben van székelyföldön, a piacokon, háziszóttas és posztó mérésénél. A coll, magyarul hüvelyk, a sukk (Schuh) magyarul: láb, későbbi keletű. Az előbbieket a kéz, az utóbbiakat a láb hosszát jelentik. Mert az ember a kezét előbb vette alkotásiainál használatba, mint a lábát, ezért az „arasz“ meg kellett, hogy előzze a „lábát.“ Mivel pedig a kő megmunkálása volt a legfontosabb molnármunka, mert ettől függött az egyenletesebb aprózás, a malmok rendszeresítése, üzemeltetése csak a vas fellalálása után lett lehetséges. Mert követ: követ munkálni még elképzelni is bajos. A kőballa, fagyágra, bőlény feltrancsrozására még elképzelhető, de kőcsákány kőmegmunkálásra, biz' már aligha. Bár vannak kemény kőkövek, amelyekkel puhább fajtákat, pl. mészköveket, trachitokat, lehet törni, de megmunkálni, egy malomkővet megkerekíteni azt már nem. Bátran állíthatjuk tehát, hogy a vas használatbavétele befolyással volt a malmok fejlődésére. Lexikoni adatok szerint: „A vasat és annak előállítását, feldolgozását már az ősrégi időkben ismerték az egyiptomiak és a sumirok. A vaskohászat kb. 4—5000 éves multra tekintet vissza.“ Valószínű azonban, hogy a rendszeres vaskohászatot megelőzően — „barkácsolók“ — már állítottak elő vasat, talán legelősebb kőmegmunkálás céljára. Nem tévedünk eszerint, ha a molnárszöveget a sumirok vagy az egyiptomiak között keressük. De egy kissé szabadosabb fantáziával feltehetjük azt is, hogy a malomok jobb megmunkálásának lehetősége siettetette a vas fellalálását is. Az is lehet, hogy valamely ősmolnárnak tünt fel az ősi tűzhely kőzetéből kiolvadt vasanyag, amit megpróbált mesterkedéséhez felhasználni. Persze, ezek mind csak feltevések. Nem szándékom ezekből a molnártudók részére érdemeket korcsosítani. Azt azonban szintén bátran feltehetem, hogy az egymásba, vagyis csévérs orsóba kapcsolódó, fogaskerek ősi molnár találmánya. A jelentősége ennek a találmánynak valóban „világraszóló“, széduletes fejlődés lehetőségét adta, mert immár az autók, repülőgépek sebességváltó fogaskerekeiben jelentkezik, mint nélkülözhetetlen mechanikai közeg. Mert hogy malomfogaskerek előbb volt, mint órákerék, taximéter, Volt, vagy Ampéremérő — amikhez szintén fogaskereknek kellene — ebből az következik, hogy a molnárok is adtak időtálló értékeket az Életnek, eltekintve a bibliai „szemlye“-lisztől és a mai 85%-os egységétől). 1941—?. Hogy hogyan lehet az a liszt egységes, amelyből 25—30% 0-ás lisztet kivontak — ezt mellesteg mondvá — bizisten nem tudom megérteni. Vagy talán csak én nem értek hozzá? Lehet). A fogaskerek tehát valóban korszakalkotók lettek — nem csak a molnárkodásban. Ezeknek megtervezéséhez, a részek, fertályok összeépítéséhez, a fogak egyforma távolságra beosztásához, úgy is mondhatnám a kör négyességűsítéséhez, mert a fogak a körben négyeszet képeznek, igen, ezekhez a művele-

tekhez már kellett technikum. Vagy talán itt kezdődött? Finomabb, árnyalatokra is beosztott mérőpálcára is szükség lett, valamint „precíziósan“ állítható körzöre. Aki látott még a századforduló idején üzemben lévő lóhúzó szárazmalomot, vagy még az Alföldön ma is látható szélmalomot, azok fogaskerekeit, azoknak gondos összeépítését, az nem becsülheti le az ősök értelmét és türelmét. Mert értelem és türelem kellett pl.: a szárazmalom 10—12 méteres fogaskereknek szilárd össze „varrásához“ (faszögekkel összeszereléséhez) és több százyi fog pontos léptékre beosztásához. Igaz, értelem és türelem az alapja ma is minden munkának, ha jót akarunk, célszerűt, tartóssat és mutatósat.

A kanalas malmok — az őrlés szempontjából — máris mértéktelen haladást jelentettek a korbeli közvetlen forgatású malmokkal szemben, mert hiszen meggyorsították a kő járását. Talán azért is álltak évezredek viharát, nem mondhatnám ugyan, hogy veretlenül. Ezek a Balkánról, valószínű a régi római birodalom megelőző görög-macedón birodalom területéről kerültek hozzánk oláh vidékekre, talán éppen a Balkánról beszivárgott oláhokkal egyidejűen. Egyre bizonyosan jók voltak. Bizonyították azt, hogy a gyorsabb forgásban bizonyos effektus előny van, ami az őrlésben minőségére is és teljesíthetőségére is nagy előny. Azt hiszem, ezekkel a malmokkal dolgozva ismerkedett meg a molnár a forgókő röpere-

Az olasz terményárak alakulása indexszámokban

A háborús állapotok minden államban bizonyos tartózkodást követelnek meg az egyes gazdasági ágazatok számszerű adatainak nyilvánosságra hozatalában. Ennek dacára legújabbban két olyan melléklete jelent meg a hivatalos lapnak, amely az olasz központi statisztikai hivatal hivatalos jelentését tartalmazza az 1940. év áralakulásáról. A jelentés a gazdasági élet számos ágazatára terjed ki, bennünket azonban csak a mezőgazdasági terményekre vonatkozó adatok érdekelnek. Ezeknek indexszámai az 1941. évi statisztikai évkönyv szerint a következők: (Az összehasonlítás alapja — indexbázis — az 1932. év, amely 100-zal egyenlő. Az 1939. év indexszámai zárjelben vannak):

- Búza 132.2 (131.7).
 - Tengeri 158.5 (146.1).
 - Rizs 160.8 (146.1).
 - Zab 265.9 (157.9).
 - Rozs 180.2 (159.5).
 - Burgonya 157.7 (126.8).
 - Olivaolaj 193.8 (169.1).
- Mint látjuk, az áremelkedés terén a zab kimagaslóan vezet.

Az üzemi anyagok indexszámai:

- Kőszén 266.5 (175.6).
- Benzin 267.2 (186.1).

Az általános létfenntartási index Milánóban (indexbázis 1928 június) és 1939. évi 109.64-ről 128.18-ra emelkedett. Még mindig Európa egyik legalacsonyabb indexe, sőt talán az egész világon is a legalacsonyabbak közé tartozik, ami az olasz közgazdasági élet rendezettségének és szilárdágának bizonyítéka.

Raktáron tartunk valódi svájci SZITASELYMEKET

minden számban. Valódi kenderből szőtt malomhevedereket, serlegeket, serlegcsavarokat, a legjobb minőségű gépszíjakat, varrószíjakat, valamint porszűrőket és siksziltazacsókat, kész állapotban, az összes műszaki cikkekkel és mindenféle malomfelszerelési anyagot elsőrendű minőségben és a legszilárdabb napi áron.

Kérjen ajánlatot:

MŰSZAKI ÉS MALOMFELSZERELÉSI VÁLLALAT
BUDAPEST, V., CSAKY-UTCA 8. SZ. TELEFON: 111-418

Kálmán - MEDICAGO
mindent öröl!

KÁLMÁN JÓZSEF

műszaki és gépkereskedő, Budapest, V., Kálmán-u. 14
Telefonszám: 114-006 és 117-189

Összes malomszükségletti cikkek megbízható beszerzési forrása

jével, mint a kiadósabb őrlés adottságához szükséges jóval. Ezekkel kapcsolatban ismerkedett meg a víz súlyával, sebességében rejülő erejével, amit aztán fogaskerekkel és lapátos, majd cellás vízikerekkel kombinálva, elindított egy már szemünk előtt kibontakozott hatalmas fejlődés útjára.

Öreglegény.

Németországban megtérítik a malmoknak a gabonaszárítási költségeket

Szeptember 22-én kelt határozatával a GWV (Getreidewirtschaftsverband) végleg rendezte a kenyérgabona szárításával felmerülő költségek kérdését. Eszerint csak abban az esetben van költségmegtérítés helye, ha a gabona víztartalma 18%, vagy ezen felüli. A költségmegtérítés összege — ha a szárítás saját üzemben történik — 3.50 RM, ha ipari szárítóüzemben, úgy 4.20 RM tonnánként (1000 kg). Ha saját üzemben második szárítás is szükségesé válik (pl. ha a gabona 20%-nál több vizet tartalmaz), ennek költségét csak az illetékes GWV előzetes hozzájárulásával térítik meg. Azonban a saját üzemben történő első szárítást minden malom a saját legjobb belátása alapján, minden előzetes bejelentés nélkül végezheti.

A szárítási költségeken kívül megtérítik a szárítás következtében előállott súlyvesztést is. A megtérítés mértéke elvben, a szárítás folytán keletkezett minden 1% vízvesztés után 1—1%. De csak 16% víztartalomig bezárólag. Ha tehát 19% víztartalmú gabonát 16% víztartalomra szárítanak ki, akkor a gabonából 3%-ot térítenek meg súlyban, illetve értékben. Ugyanennyit akkor is, ha a gabonát 15%, vagy még alacsonyabb víztartalomra szárítják ki.

A szárítás folytán előálló súlyvesztéses rendszerint nagyobb, mint a vízelvonás százalékszerű mennyisége. Ha pl. a gabonából 3% vizet vonnak el, akkor tapasztalat szerint a súlyvesztés nem 3%, hanem 3.6%, illetve 4% vízelvonásnál 4.8% és így tovább. Másrészt azonban a szárítás folytán rendszerint növekszik a gabona hektolitersúlya. Így 3%-os vízelvonásnál a hl/súly 1.5 kg-mal növekedik, ami a gabona értékét emeli. Így a gabona szárítója a meg nem térített súlykülönbséget fejében megfélelő ellenértékhez jut.

A bérszárításnál megtérítik még azonkívül a szállítási, valamint a be- és kirakási költségeket is, a mérlegdíjat és a tárolási költségeket is.

KENDER- ÉS LENKIKÉSZÍTŐ GÉPEK

Törögépek. — Tllogépek. — Kócrázógépek a legmodernebb kivitelben. Bármily nagyságban

ORENSTEIN ÉS KOPPEL magyar r.-l.
BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZAR-ÚT 31. SZÁM

LISZT ZSÁK
I-A NÁTRONBÓL LEGOLCSÓBBAN
VIRAVA JÓZSEFNÉ
PAPIRNAGYKERESKEDŐ ÉS FELDOLGOZÓ CÉGNE
BUDAPEST, V., HONVÉD-UTCA 40. TELEFON: 117-537

WOLFNER GÉPSZÍJ VILÁGHÍR

Különleges célokra: „COSMOS“ vagy „AERO“ minőség
Budapest, IV., Károly király-út 26.

Az időjárásról

Az időjárás az ember életére, életének körülményeire mindenkor igen nagy befolyást gyakorolt. Már az ősember is, ha virradatkor előbújt barlangjából, bizonyára először is körülnézett, hogy milyen az időjárás és felfigyelt az égre, hogy a legközelebbi órák időjárási kilátásaival tisztában legyen.

Sokkal nagyobb azonban az időjárás befolyása a mai kor emberére. Ennek okát nem kell bővebben magyarázni. Elég, ha a múlt évi és ideai rendkívüli időjárásra gondolunk, ami annyi sok bajnak, keserűségnek, gondnak és nyomorúságnak vált okozójává. Eppen ezért talán sohasem beszéltek az emberek annyit az időjárásról, röviden és magyarul az időről, mint manapság. A magyar nyelv ugyanis „idő” szóval nemcsak azt a nagy és állandó folyamatot fejezi ki, amelyben a világ eseményei folynak, hanem a légkörnek egy meghatározott időpontban mutatkozó állapotát is.

Az idő ma minden rendű és rangú embernek állandó beszéd tárgyja. Ilyenkor szokás azokkal a bizonyos legöregebb emberekkel példálózni, akik még nem láttak a maihoz hasonló időt. De nem is láthatnak. Mert az idő állandóan változó valami. Az idő teljes egészében sohasem ismétlődik. Csak nagy általánosságban mutat egyező vonásokat. Ami benne közepe, átlagosan visszatérő jellegű, az adja meg a hely éghajlatának, klímájának jellegét.

Azt a tudományt, amely az időjárás törvényeit kutatja, meteorológiának nevezzük. Noha a modern meteorológia úgy módszereiben, mint számos műszer használatában a régítől eltér, ne gondoljuk, hogy valami új tudományág. Már *Arisztotelész*, a stageirai bölcs, aki *Stageirában*, Thrákia egy gyarmatában Kr. e. 384-ben született, könyvet írt az ég és föld között lebegő dolgok tudományáról, ami szó szerinti fordítása a „meteorologika” görög szónak. Művének, mely négy könyvre oszlik, ez volt a címe.

A mai meteorológia csak a két utolsó században indult fejlődésnek. Kezdeti elvesznek az óskor homályába. Az ókori *Egyiptom* papjai a meteorológia tudományát igen magas fokra fejlesztették. A zsidók *Palesztinában* szintén már évezredek előtt végeztek csapadékmegfigyeléseket. Alig kétszáz éve azonban annak, hogy a meteorológia az objektív és céltudatos kutatás útjának, a valódi tudomány egyedüli útjának vágott neki.

A tudományos meteorológia történetében a *légsúlymérő* (bárométer) és a *hőmérő* (termometer) feltalálása voltak az első mértékök. A légsúlymérőt *Torricelli* és *Viviani* kísérletei teremtették meg 1643-ban, míg az első használható hőmérőt — előbb alkohollal, majd később higanyal — 1720 körül, *Fahrenheit* használta. A légsúlymérőt időjárásra először *Guericke*, Magdeburg polgármestere alkalmazta. Ugyanaz a *Guericke*, aki a kiszivattyúzott fémgömbökkel mutatta ki a légnyomás létezését, ami viszont első lépés volt a gőzgép feltalálásához. (Magyar Molnár Lapja 1941. évi 15. számában).

Magyarországon az első meteorológiai állomás a manheimi *Societas Meteorologica Palatina* létesítette. A rendszeres észlelések 1781-ben indultak meg a budai csillagvizsgáló intézetben, a királyi várban. Az állomás 1815-ben a Gellérthegyre került s Budavár ostromakor, 1849-ben elpusztult. A mai magyar Meteorológiai Intézet gyökerei 1861-ig nyúlnak vissza.

Hosszú ideig — habár nem is kimondottan — az a nézet uralkodott a meteorológiában, hogy az időjárás, mely tulajdonképpen a légköri nyomásnak, hőmérsékletnek stb. összessége, egy helyen születik meg, jön létre. Egy helyen változik és mulik el. Eppen ezért elegendő az egy helyen végzett észlelések eredménye a helyi időjárás megítélésére. Hogy az időjárás nincs helyhez kötve, hanem vándorló valami, amely egyik helyről a másikra jut el, fölve közben az őt ért hatásokat és ezek szerint alakulva és módosulva, csak 1854-ben vált világossá. Kiváltója az a vihar volt, amely 1854. nov. 14-én, a *krimi háború* idején az egyesült angol-francia feketetengeri flottát *Balaklava* mellett szétszórta és részben elpusztította. *Leverriernek*, a nagynevű matematikus-észlelésznek jutott a feladat, hogy ennek a viharok időjárási okait kikutassa. Kitént ez alkalomból, hogy a vihar nyugatról kelet felé vonul, átment egész Európán és könnyen előre jelezhető lett volna, ha már akkor lett volna Európában megfelelő időjárási hírszolgálat.

Ennek a megállapításnak hatására alakult meg 1855-ben a francia időjárási hírszolgálat. Ez a dátum egyúttal a meteorológia történetének fordulópontja. Kezdeté az ú. n. *szinoptikus meteorológiának*, mely a levegőtengernek nagyobb területén, egész országban, egész világrészben teszi vizsgálat tárgyává a mutatkozó egyidejű állapotokat és ekként igyekszik megállapítani az atmoszféra törvényeit és következtetni az időjárás változására, illetőleg a jövő időjárására.

Az időjárás nem egy helyen születik meg és nem egy helyen mulik el. Ne gondoljuk tehát, hogy a jelenlegi abnormis időjárás csak bennünket érint, vagy hogy annak helyi jellegű okai vannak. A mostani idő kezdetei messzebbre nyúlnak országunknál, méretei nagyobb területeket ölelnek fel határainknál. Egész országok, sőt világrészek időjárását kell vizsgálat alá vennünk, ha törvényeit meg akarjuk állapítani. Tehát egész Európa idejét szemléljük egy adott időpontban, pillanatban. Időjárási térképeket szerkesztünk. Ez a szinoptikus meteorológia módszere. És ez szerint a módszer szerint dolgozik ma a világ minden meteorológiai intézménye. A miénk is.

Az időjárás alakulásának igen számos tényezője van. Ezek közül csak a légnyomás eloszlását, a hőmérsékletet, borultságot, csapadékot, szelek irányát és erősségét említjük. De meg ezekre sem térhetünk ki ezen a rövidre szabott helyen. Csupán a hőmérsékletéről beszélünk valamivel bővebben, mert ettől függ majdnem minden időjárási elem: a légnyomás, szelek, párolgás, felhőzet, csapadék.

A hőmérsékletnek, a melegnek pedig a *Nap* a forrása. Ez az a gigantikus gépezet, amely földünk időjárását mozgatja. A meleget a nap küldi hozzánk. Van ugyan földünknek saját melege is, de ez a meleg a légkör változásaira nincs befolyással. Ez a meleg mindössze csak annyi, hogy a levegő hőmérséklete a Celsius fok 1—2 tizedével állandóan magasabb, mint nélküle volna.

A föld felszínének melegedése nem egyformán történik. A felmelegedés sok mindentől függ. Viszont a levegő felmelegedése nem közvetlenül sugárzás útján, hanem közvetve, a föld színéről történik. A föld színével érintkező légrétegek átveszik a föld melegét, megmelegedve kitágulnak, könnyebbek lesznek, felemelkednek és helyüket nehezebb, hidegebb levegőtömegek foglalják el. Ezek melegedése és helyváltoztatása azután előlőről kezdődik. Így a földet övező légtenger állandó mozgásban, hullámzásban van. A hőmérséklet különbözősége, a légtömegek mozgása idezi elő azután a légnyomásbeli különbségeket, ami viszont a szeleknek, a viharoknak és csapadék keletkezésének a szülőanyja. A nagy körforgás egy pillanatra sem áll meg, hanem folytonosan és kaleidoszkopszerűen váltakozik.

Az időjárást tehát emberi ésszel és erővel nem lehet sem „csinálni”, sem pedig „irányítani.” A tudomány csak azokat a törvényezőerőségeket igyekszik megismerni és meghatározni, amelyek minden természeti és fizikai tüneményt irányítanak. Még pedig abból a célból, hogy bizonyos időjárási változásokat és eseményeket előre bejelenthessen, más szóval, hogy az időjárást előre jelezhesse. Azért, hogy annak az emberiség hasznát vehesse és javára fordíthassa.

Altalánosan elterjedt ma az a nézet, még a műveltebb közönség körében is, hogy a mostani abnormis időjárást a háborús események, az ágyúzás, a bombák okozta robbanások okozták. Nos, ennek a babonának — mert babonának nem egyéb — semmiféle reális alapja sincs. Erre nem egy, kétségbevonhatatlan bizonyítéka van a tudományoknak. Sokan emlékeznek még az annak idején nagy port felvert *viharágyúzásra*, melynek haszontalanságáról csakhamar meggyőződtek és felhagytak vele. Pedig aki látta, az tudja, hogy egyes hegyközségekben, szőlőtermelő területeken a viharágyúk számai valóságosan ottották tüzelésüket az ég felé. A legerősebb modern tüzérség sem volna képes nagyobb zenebonát véghezvinni, mint ezek az óriási kaliberű, hangerősítővel felszerelt viharágyúk. Csak úgy rengett a hegy, ha egyes vidéken egyszerre megszólaltak. Természetesen minden eredmény nélkül.

Beigazolódott az emberi tehetetlenség az 1918 június 6-n történt *kievi robbanás* alkalmával is. Ez alkalommal 110.000 méterháza, *ezeregyszáz vagónrakomány* lőszer explodált. S bár a robbanás okozta légörvény túlmúlt a felhőkön is, vonulások irányát nem változtatta meg. Mindössze annyi történt, hogy a robbanástól 8 kilométerre félmilliméter esőt mértek. Pedig a robbanás folytán a hőmérséklet, a légnyomás, párányomás fokozódott és a szél ereje is megmérhetően emelkedett. Végeredményben azonban az egész egy elenyésző semmiség volt. Aránylag

LÁSZLÓ
MEDICAGO
 KALAPACOS DARALÓ
 ACÉL TIPUS MINDEN
 LŐERŐHOZ

SZAB. REKORD
 DERCEFŐRÖLŐ ÉS KORPAKŐRÖLŐGÉP
 Malomszükségleti
 cikkek előnyös áron!
 KÉRJE ÁRJEJZÉNKET

LÁSZLÓ ÉS FIA
 MŰSZAKI ÉS GÉPKERESKEDŐK
 BUDAPEST V. ALKOTMÁNY U.
 11-84-31 11-77-52

éppen olyan hatástalan maradna az is, ha a világ minden agyúját egy helyen és egyszerre sütnék el. Ez is csak jelentéktelen, helyi jellegű változás okozna. Hogy azonban egész időszakok, egész földrészek időjárását érezhető mértékben befolyásolhatná, arról még csak szó sem lehet.

Eppen ilyen alaptalanok azok a feltevések, amelyek az időjárás változásait a holdnak tulajdonítják és egész seregét fűzték a reguláknak a hold változásaihoz. Sok nagynevű meteorológus, tudós, óriási munka árán és a holdfanatikusok tudományos felkészültségét messze túlszárnyaló képzettséggel és eszközökkel vizsgálta meg ezeket a holdbabonákat. Valamennyit használatlanoknak találtak.

Az ú. n. *parasztregulák* sem érnek sokkal többet. Gyűjtésükön és kritikájukon ma is a tudósok egész serege dolgozik. Németszámban 93 ilyen hagyomány közül mindössze kilencet találtak helyesnek. Tizenegyet körülbelül jónak. Tizenhetet bizonytalanoknak, negyvennyegyet teljesen értéktelennek és 12-öt egyenesen hamisnak.

Még a helyesnek mutatkozó regulák sem egyformán értékesek. Egyrésztük pedig nem a jövődől, hanem a már meglevő, vagy kifejlődőfélben levő időjárásra vonatkozik. Nagyobb részük nem mond többet a légsúlymérőnél, vagy a nedvességmérőnél. Ennek dacára a józan megfigyelésen alapuló regulák jól felhasználhatók a bekövetkező idő előre való megállapítására. Többnyire csak arra vonatkoznak, hogy adott jelek mellett többnyire ilyen meg ilyen idő következik. Ezek a népies időjárási szabályok tehát csak okkal-móddal használhatók és csak azokon a vidékeken, ahol ellettek őket. Teljes kétkedéssel kell fogadnunk azonban az olyanokat, amelyek meghatározott napokra vagy időpontokra vonatkoznak.

A *hosszabb időre szóló* időjárás — helyesebben *prognózis* — még a kísérletezés és kezdeményezés stádiumában van. A törekvések odairányulnak, hogy hosszabb időre is meghatározzák az időjárás jellegét. Természetesen nem olyan pontosan, mint a 24 órára érvényes prognózisok, amelyeknek bevalási százaléka jelenleg valamivel több mint 86. Sok időnek kell azonban még elteltie, a béke és nyugodt fejlődés hosszú korszaka kell hogy következzen, amíg a világ összes művelt nemzetének együttműködése meg hozza a kívánt eredményt.

A magánalkalmazottak végkielégítése és nyugdíja mérsékelhető.

A Budapesti Közlöny folyó évi 222. számában 7.020/1941. M. E. szám alatt kormányrendelet jelent meg, amely a magánalkalmazottak jogviszonyának megszűnése esetére járó illetmények tárgyában kibocsátott 1.500/1941. M. E. számú rendelet 10. §-ának kiegészítését tartalmazza.

Az idézett rendeletben a kormány úgy rendelkezett, hogy a magánalkalmazottak szolgálati jogviszonyának megszűnése esetében járó illetményeket a *Közérdekeltségek Felügyelő Hatósága* felülvizsgálhatja és mérsékelheti. Az újabb rendelet akként intézkedik, hogy az állami felügyelet alatt álló társaságok, közérdekű testületek, egyesületek, bármely részvénytársaság, szövetkezet és nyilvános számadásra kötelezett korlátolt felelősségű társaság, sőt fontos közgazdasági érdekből nagyjelentőségű vállalatok alkalmazottainak felmondási időre járó illetményeit, végkielégítését, nyugdíját és hasonló természetű járandóságait le lehet szállítani, ha azok a vállalat vagyoni helyzetéhez, jövedelmezőségéhez, vagy az ország közgazdasági helyzetéhez és a kereseti viszonyokhoz képest feltűnően magasak. A esőkkentés az özvegyi és árva járandóságokra is kiterjed.

A rendelet alapján az 1938. május 29-e után kifizetett járandóságokat is felülvizsgálat alá lehet vonni.

A rendelet hatálya most már azokra a magánalkalmazottakra is kiterjed, akik nem esnek a zsidótörvény hatálya alá.

Az igazságügyminiszter szintén kiadott egy rendeletet. Ebben azt szabályozza, hogy a *Közérdekeltségek Felügyelő Hatósága* által megállapított illetmények ellen a döntőbíróhoz mily módon lehet panasszal fordulni s hogy ezeket hogyan és kik döndik el. A rendelet száma 63.000/1941. I. M.

JÓLESIK A PIPA MERT OROSZLÁN A SZITA

Az OROSZLÁN
 védjegyjű szitaselymek
 magyarországi vezérképviselete:

Roseth György

Budapest, V., Katona József-utca 27. szám
 A Magyar Molnár Lapja szerkesztőségének új
 helyiségével szemben.

„COLUMBA-LILIPUT“

nagyteljesítményű triór

kis- és középalmoknak

Kisebb szemvesztéssel tökéletesebben trióröz,
 mint a lassútorgású triórhenger

STAHEL ÉS LENNER

TRIÓR- ÉS LEMEZYUKASZTÓGYÁR RT.

Budapest, VI.,

Országbíró-utca 44—46. sz.

Malomipari értekezlet a közellátási és iparügyi minisztériumban

F. hó 20-án, hétfőn nagyfontosságú, a malomipart közvetlenül érintő értekezlet volt a közellátási minisztériumban *Lossonczy István* államtitkárnál, melyen a Magyar Öskeresztény Malmok Szövetsége részéről *dr. Karácson Jenő* ügyvezető igazgató és *Illés Sándor* főtitkár vettek részt.

Ugyancsak 20-án *Kádas Károly* iparügyi miniszteriumi államtitkár folytatott megbeszélést az Öskeresztény Szövetség és a Fővárosi Malomegyesület vezetésével, melyen a Szövetség részéről *dr. Karácson Jenő* ügyvezető igazgató vett részt.

KÖZLEMÉNYEI

A FOSZ közgyűlése

A Földművelésügyi Országos Szövetsége 1941. évi október hó 26. napján, határozatképtelenség esetén

1941. évi november hó 2. napján d. e. 11 órakor Budapesten, VI., gróf Zichy Jenő-utca 4. sz. alatt az Országos Iparegyesület székházában

EVI RENDES KÖZGYŰLÉST

tart, amelyre a tagok ezúton meghívhatnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Zárószámadások és a számvizsgálóbizottság jelentése.
4. Határozat a felmentvény tárgyában.
5. Költségvetés az 1942. évre.
6. Esetleges indítványok.*
7. Tisztújítás.

Budapest, 1941 október 10.

Földművelésügyi Országos Szövetsége.

Görgey József s. k. orsz. elnök. *Vörös Gyula* s. k. üv. elnök.

* Az alapszabályok 12. §-ának i) pontja szerint a közgyűlésen csak oly indítványok tárgyalhatók, melyeket legalább 8 nappal a közgyűlés előtt juttatnak el az elnökséghez.

Az alapszabályok 11. §-a szerint a szavazás rendes tagnak adott meghatalmazás útján is eszközölhető, a meghatalmazott azonban ötnél több szavazatot így sem adhat le.

Az alapszabályok 8. §-a szerint a rendes tagok csak akkor gyakorolhatják szavazati jogukat, ha egy évi tagdíjnal nagyobb hátralékban nincsenek.

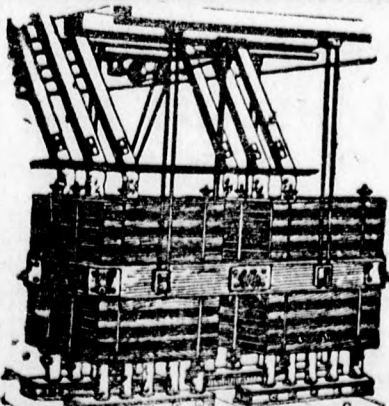
November 2-án 50%-os utazási kedvezmény lesz érvényben!

FELHÍVÁS!

A Földművelésügyi Országos Szövetségének folyó évi rendes közgyűlése lesz az első alkalom, hogy a tagok a visszatért keleti és déli ország-részekről való molnártestvérekkel találkozhatnak. Felkéri ezért a Szövetség a tagokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg. A november 2-i közgyűlésre az Országos Protestáns Napok alkalmából 50%-os vasúti kedvezményrel lehet utazni. A kedvezmény utazási igazolvánnyal vehető igénybe. Az utazási igazolvány a Máv. hivatalos menetjegyirodákban kapható, éspedig Budapesttől 100 km-es körzetben 1.50 P-ért, 100 km-nél nagyobb távolságban 2.50 P-ért. Azok a kartársak, akik oly helyen laknak, ahol Máv. hivatalos menetjegyiroda nincsen, az összeg és megfelelő portóköltés beküldése ellenében postán is igényelhetik az utazási igazolványt az IBUSZ-nál, Budapest, V., Vigadó-tér.

Saját villanyfejlesztésre használt 7.2 lóerős **Bánki viziturbina dinamóval**

és minden tartozékával jutányosan eladó. — Cím: Sopron, Villanytelep

H I R E K

Új váltóürlapok.

Október 16-tól kezdődőleg új 15, 30, 45 és 75 filléres, 1.50 P, 2.25 P, 3.— P, 4.50 P, 7.50 P és 15.— P-s kinestári váltóürlapokat bocsátottak forgalomba. A korábbi rendeletek alapján forgalomban levő váltóürlapokat — mindaddig, amíg a készlet tart — továbbra is érvényesen lehet használni.

A le nem vonható OTI járulék részbeni törlése. A törvény szerint az OTI járulékok fele csak a legközelebbi két bérfizetés esedékességének napján vonható le az alkalmazott fizetéséből. Minthogy a 12 napi bérosztályra való áttéréssel a magasabb bérosztályba sorozott munkavállalók nagyobb járulékát 1941 június 30-tól kezdődőleg kell visszamenőleg fizetni, sok munkaadó nem juthatott abba a helyzetbe, hogy a járulékok felét az időközben eltávozott munkavállalóktól levonja. Ezért az OTI mindazon munkaadókra kirótt féljárulékot törli, akik a fizetési meghagyás kézhezvétele után ebben az irányban haladéktalanul felszólamlással élnek és igazolják, hogy a járuléktöbbletnek a munkavállalóra eső fele részét nem volt módjukban levonásba hozni.

A malmok kukoricavásárlása. Miként a Hombár valamennyi bizományaival körlevélben közölte, a jogosított malmok még abban az esetben sem vásárolhatnak kukoricát, ha minyárt a Hombár főbizománya is. Azok a malmok azonban, amelyeknek a Közélemezési Hivatal kukoricárlásra engedélyt fog adni és ebből a célból kukoricára vásárlási engedélyt fog kiadni, úgy ezek a malmok az engedélyben feltüntetett kukoricamennyiség erejéig a Hombár főbizományaival tekintendők. Tartoznak tehát az általuk felvásárlandó kukoricamennyiségeket — az e célra külön igénylendő nyomtatványok felhasználásával — a Hombárnak bejelenteni.

Személyi hír. A Magyar Öskeresztény Malmok Szövetsége békésvármegyei alakulatának elnöke, *Achim László*, katonai szolgálataiból hazatért és újból átvette a Szövetség helyi ügyeinek intézését.

Nők a molnáriparban. *Farkas Rózsika*, *Farkas György* finkei malomtulajdonos 19 éves hajadon leánya f. hó 15-én sikerrel tette le a molnárszolgálat vizsgát és segédlevelet nyert. Szakbavágó gyakorlatát édesatyja malmában szerezte meg és a malom üzemét többiben is, hosszabb időn át maga vezette, amíg atyja katonai szolgálatát teljesítette. Az új szaktársnak sok szerencsét kívánunk.

Akóts Vilmos polgári és enyingi malomtulajdonos enyingi malma is női szaktársakat kapott. A tulajdonos leánykája, *Akóts Rózsika*, valamint könyvelőnője, *dr. Malachorszky Béláné* úrhölgyek okt. 20-án szerződtek le molnártanonnak az enyingi malomüzemhez. — *Dr. Malachorszkyné* úrnő már 15 éve van a malomszakmában s így nála csak arról van szó, hogy eddigi gazdag gyakorlati tudását az ipartörvényekben meghatározott formában is érvényesítse.

Malomvétel. *Szabó Elek* molnár, sármelközi malombérlő megvásárolta a *Balatonszárszói „Anna” malmot* és azt november 1-től kezdve saját kezelésben vezeti tovább.

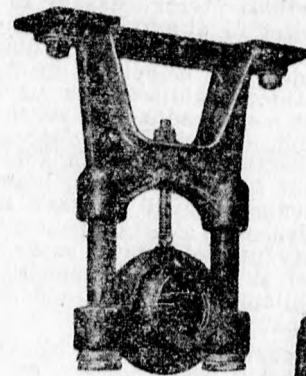
Dánia legrégebbi iparága a malomipar. A dán könyvpiacra egy könyv jelent meg, amely Dánia legrégebbi üzemének történetével foglalkozik. Ezek között is a legrégebbi két ismert malom. A Munke-féle malom Odense-ben és a Drabaeks-malom Lunderskov-ban. Az előbbi történetét egészen 1100-ig tudják visszavezetni. Alapítója *Ejgod Erik* volt, aki Angliából 12 szentbenedekrendi barátot hívott Odensebe. Ezek a barátok létesítették a malmot, hogy megőrölhessék a klastromok számára szükséges gabonát. Már 1185-ben a Munke-malom Odense város polgárai részére is öröklött gabonát. 1175-ben a kolostor az akkor uralkodó Nagy Valdemártól kizárólagos jogot kapott őrölni Odense város területére. A malom 1664-ben magántulajdonba ment át, de 1873-ban részvénytársasággá alakult. A Drabaeks-malmot szintén 1100-ban alapították. Számos más dániai malom is bebizonyíthatólag vissza tudja vezetni alapításának idejét az 1500 körüli évre.

Turbínás hengermalmot épít a mérnök-íjűség Kápolnásfalu székely községnek. A budapesti Műegyetem mérnökíjűsége érdekes módon kapcsolódott bele a székelység megsegítésének mozgalmába. A Hungária Bajtársi Egyesület „Anonymus” csoportja *Pattantyus A. Géza* műegyetemi tanár vezetésével elhatározta, hogy a Hargita aljában levő Kápolnásfalunak turbinás hengermalmot épít. Az íjűség magára vállalta a szükséges turbiná és malmi berendezés megszerzését is. Remélhetőleg a tervezett malomalapítás nem fog a malmi zártszám-rendeletbe ütközni.

SKF KÖZLŐMŰELEMMEK

beépítése

az erőszükségletet csökkenti, nagy fordulatszámok alkalmazását teszi lehetővé, a kenőanyag és a kenőmunka legnagyobb részét megtakarítja. Az önbeálló szorítóhüvelyes gördülő csapágyak gyorsan szerelhetők, rendkívül teherbírók, nem melegsznek, felügyeletet, javítást nem igényelnek, lehelőzomrok

gazdaságos és megbízható

Korsterően és gazdaságosan tervezünk és átépítünk közlőműveket. Képzett szakmunkáink és szerelők a tervezést és kivitelezést a leg gondosabban végzik el.

SKF

SVÉD GÖLYÖSCSAPÁGY R.-T.

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-ÚT 55.

A vidéki malomvállalatok forgalmi központot alapítottak Norvégiában. Az alapítás szeptember végén történt. Az alapítás célja: a csatlakozott vidéki közpalmok támogatása örleményeik elhelyezésében és gabonavásárlásuk finanszírozása. A központ működéséhez a malmok nagy reményeket fűznek. Így azt is remélik, hogy ezentúl a hazai termelésű gabonát a Központ közvetítésével felőrölhetik és az örleményeket a termelő vidékeken helyezhetik el s így az örlemények nagy részénél azok felesleges ide-oda szállítását megtakaríthatják. Az alakuló közgyűlésen 30 vidéki vezető közpalmom vett részt. Számítanak arra, hogy a kb. 900 vidéki malomból még számosan lépnek be a Központra.

Jó gabonatermés Finnországban. Az idén az előző évi 5.43 millió q-val szemben 6.05 q kenyérgabonát takarítottak be. Különösen jó volt a rozstermés, amely az előző évi 2.10 millió q-val szemben 2.72 millió q-t eredményezett. A zabtermés az előző évi 5.05 millió q-val szemben 5.49 millió q-t hozott. Az egész gabonatermés 11%-kal multa felül a tavalyit.

MAGYAR LAJOS

GÉPSZIJ- ÉS MŰSZAKI BŐRÁRUGYAR R É S Z V É N Y T Á R S A S Á G

Budapest, V., Katona József-utca 9-11
Telef. 113-703 és 120-262

GYÁRT:

bőr-hajtószíjakat, műszaki bőrárukat, textil-technikai bőrárukat legjobb minőségben, elsőrendű kivitelben. — Szakszerű tanácsadás minden szíjtechnikai kérdésben

Triumphflex-gépszij a modern gépi üzem legjobb hajtószíja

A szabadalmazott Graepel-féle

szabadonlengő sikszi

nyugodt és könnyű járása, valamint úgy minőségileg, mint mennyiségileg kiváló teljesítménye által a gyakorlatban a legjobban bevált. Alkalmazható úgy a búza-, mint a rozsmalmokban. — Minden szállítás egy-egy referenciával. Továbbá ajánlja árpakása-, árpagyöngy- és kölesgyártó gépeit.

Prospektusai, ajánlatai díjmentesen szolgál:

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG

malomépítéset, gép- és rostalemezgyár,

BUDAPEST, X., SZLÁVY-UTCA 20-30. (Gergely-utca sarok.)

Sürgőnycím: Graepelék, Budapest.

Telefon: 149-073.

Levélcíme: Budapest, X. Postafiók 10

MINTÁZÓ TRIÓR
gabonaminták megvizsgálására. Cseremalmoknál nélkülözhetetlen.
KEMÉNY MANÓ,
BUDAPEST,
V., Akadémia-utca 21.

— A Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet köréből. Az Intézet 23 állam kiküldöttének jelenlétében tartotta meg rendes őszi ülését. Az U. S. A. kiküldöttének helyébe — mint hogy az U. S. A. az Intézet költségeihez való szokásos hozzájárulását megtagadta — az argentin kormány kiküldöttét, dr. Cobolli Guidót választotta meg alelnökké. Báró Acerbo elnök üdvözölte az új alelnököt és hangsúlyozta, hogy az állandó bizottság választásával nemcsak az argentinai kiküldött érdemeit akarta elismerni, hanem bizonyítékot kívánt szolgáltatni azokról az előnyökről is, amelyek a nagy délamerikai köztársasággal való állandó és szívélyes összműködésből származnak.

— Kenyérjegy Bulgáriában. Az előző hét folyamán tették közzé azokat a rendelkezéseket, amelyek a gabona eladásának újjászervezéséről, a kenyér és a liszt összetételéről és áráról szólnak. Ezek között első helyen említendő a kenyérjegy bevezetése. A fogyasztók részére megállapított fejadag kor és foglalkozás szerint napi 200 és 800 g között változik.

— Katonai szolgálatra bevonultak mestervizsgálója Németországban. A legfőbb iparhatóság és a véderőparancsnokság szabályozták a bevonultak mestervizsgálóra becsatását. Hogy a jelölt, vagy vizsgáznai szándékozó időt ne veszítsen, a mestervizsgát nem illetékes hatósága előtt, hanem anélkül az iparkamaránál kell letenni, amely a bevonult állomáshelyéhez a legközelebb esik. Ez az iparkamara a jelölt lakhelye szerint illetékes kamarát csak arronatközölgésként kérheti meg, hogy a mestervizsgálóra való becsatás ellen van-e valami kifogás? Ha nem forog fenn gátló körülmény, akkor a jelölt a mestervizsga letételére 5 napi szabadságot kaphat.

— Irányított termelés a Protektorátusban. Az előző évek tapasztalatai alapján megtörténtek az intézkedések arról, hogy az 1942. év termése ne csak biztosítható, hanem úgy minőségben, mint mennyiségben az előzőeket felülmúlja. Elsősorban is a kenyérgabona kötelező termelését rendelték el. Abból indultak ki, hogy a lakosság kenyérszükségletének fedezésére 400.000 hektár búza és 500.000 hektár rozs elvetése szükséges. Ebből legalább 350.000 hektárnak ősibúzával, 50.000 hektárnak őszirozzal kell bevetetnie. Az árpa és zab vetése nem kötelező ugyan, de ellenőrzés alatt áll és jelentésköteles.

— A görög termés. Thesszáliából érkező jelentés szerint az idén Trikkala és Larissza vidékén 70,5 millió okka (900.000 q) búza és 11,5 millió okka (150.000 q) kukorica termett.

— Argentína nem csökkent a búza vetésterületeket. Az argentin földművelésügyi miniszter, dr. Amadeo y Videla a palermói (Buenos Aires) mezőgazdasági kiállítás megnyitása alkalmával tartott beszédében kijelentette, hogy a kormány elvileg ellenzi a búza- és a lenmag vetésterületének csökkentését. Csupán a kukoricatermelés csökkentését tartják szükségesnek, mert a kukoricát tudvaleg csak egy évig lehet tárolni. A búzát és a lenmagot azonban 2-3 éven át a megromlás veszélye nélkül lehet raktározni.

— A Bécsi Őszi Vásár rekordsikere. Az a növekvő jelentőség, amit Bécs az utóbbi évek során, mint a nemzetközi vásárok színhelye nyert, az 1941-i Bécsi Őszi Vásár révén jelentősen felerősödött. A vásár egyik fénypontja a Nemzetek Csarnoka volt, melyben 13 állam mutatta be kollektív kiállítását és amely mély bepillantást engedett nemzeti gazdasági életükbe.

Nem kevésbé vonzó jelenség volt a generátorkiállítás is, mely alkalommal a nagy nyilvánosság első ízben szerzett tudomást a legelterjedtebb német generátorkutatásról és szerkesztéséről.

A minta-, valamint a műszaki vásár gazdag áru-seregével a Reichsnährstand részvételével szintén különös érdeklődésnek örvendett.

— Új rizstermelő területek a Lago Maggiore szabályozásából. Az olasz kormány a Lago Maggiore szabályozása által nyerendő területeken újabb rizskultúrákat kíván létesíteni. Az olasz rizstermelés az utóbbi években hatalmas haladást mutat fel. Az 1932. év óta 129.000 hektárról már eddig is 163.000 hektárra emelkedett. A területtel együtt a hektár-átlag is nagy mértékben javult, mert a korábbi 39 q-ról az idén 55 q-ra növekedett. A rizstermelők tesztelte a szabályozási munkákhoz 21 millió lírával járul hozzá.

— Spanyol tengerentúli búzabehozatal. Madridi jelentés szerint Spanyolországban sikerült szeptember havában 750.000 q búzát és 50.000 q kukoricát, október első felében pedig 300.000 q kukoricát és 100.000 q búzát tengerentúlról behozni. Arra számítanak, hogy október második felében szintén ugyanilyen mennyiség jöhet be az országba.

— Kenyéráremelés Franciaországban. Zürichi jelentés szerint az új búza árat Franciaországban 290 frankban állapították meg. A keménybúzáé 305 frankban. Az új ár a régiekkel szemben 75 frank = 35% áremelést jelent. Ezzel együtt elkerülhetetlenné vált a kenyérár emelése is, ami azonban a fogyasztás súlyos megterhelését jelenti. Mégsem emelik a kenyérárat olyan mértékben, mint azt a búzaár megkiváná. Azoknak tehát, akiknek a búzaár terhét viselniük kell, az állam q-ként 85 frank kiegyenlítő kártérítést fizet. A földművelésügyi miniszter mindent elkövet arról, hogy a lakosságot a helyzetéről sajtó útján világosítsa fel s hogy meggyőzze a közönséget a kenyérár emelésének a termelés érdekében való elkerülhetetlen szükségességéről.

— Szerbiában kis olajmalmokat építenek. Belgrádi jelentés szerint a földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy az olajmagtermelés, de különösen a napraforgó és szójabab termelésének előmozdítását azzal is támogatja, hogy a legközelebbi évre az ország különböző vidékein kisebb teljesítményű, de modern felszerelésű olajmalmokat létesít.

— A román kukoricatermés. Hivatalos becslés szerint az idén Romániában 3,7 millió hektár vetésterület mellett egyelőre 460.000 vagón kukoricatermésre számítanak. Ebben a mennyiségben a besszárabiai termés nincs beleszámítva.

— Halálbüntetés terményelrejtésért. Az egyre növekvő gondokkal párhuzamosan elharapódzó zúgkereskedelem a görög kormányt arra indította, hogy 1 millió drachmáig terjedő büntetést szabjon ki a búzatermés eltitkolására és be nem szállítására. Súlyosabb esetekben pedig halálbüntetést is mondhatnak ki a bíróságok. Egyébként a kormány a kukoricatermést is lefoglalta.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
Dr. Karácson Jenő.

Merkantil-nyomda (Felelős vezető: Horváth Ferenc)
Budapest, VIII., Vajda Hunyad-utca 43.

Rendeletszerű malmi könyvek régi árban!

Vámfeljegyzési-Vámcserekönyv szállítóbárcával egyesítve	4.— P
Darálási könyv (árpa, tengeri stb. darálásához)	2.— P
Gabonaraktárkönyv	2.— P
Örleményraktárkönyv	2.— P
Örlési (malter) könyv	2.— P
Idegen kereskedelmi örles könyve	2.— P
Tárolási könyv	2.— P
Örletgyűjtő könyv	2.— P
Pénztárkönyv	2.— P
Alkalmazottak nyilvántartási és szabadságkönyve	3.20 P
Munkás- és bérjegyzékönyv	3.50 P
Zsákbárca, külön színben a gaboná- és az örleményekhez. Ára 500 darabonként csomagolva	1.— P
Tájékoztató, mely minden malomban rendeletszerűen az új gazdasági évre megújítandó. Könyvrende- lőinknek három példány díjtalan.	
Malmi munkarend, az ipartörvénynek és az új munkaügyi rendeletek- nek megfelelő tartalommal, 3 da- rab ára (kérvénymintával)	1.20 P
Munkabérhirdetmény	— 40 P
Váltásigköteles vámörlesek (vámcsere- k) könyve	2.50 P

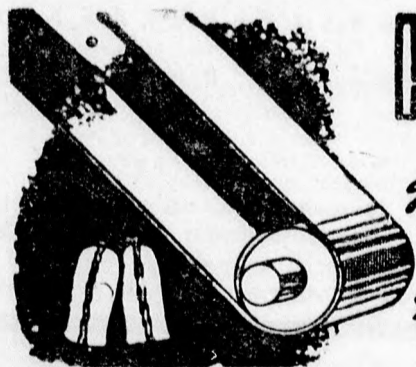
Valamennyi könyvet az állami bélyegjelző hivatal
fémzárával hitelesítve és a malomosztály alkalmas-
sági záradékával ellátva — használatra tehát telje-
sen készen — szállítjuk.

Legolcsóbb beszerzési forrás:
MAGYAR MOLNÁROK LAPJA kiadóhivatala
Budapest, V., Katona József-utca 14.

Árusítja:

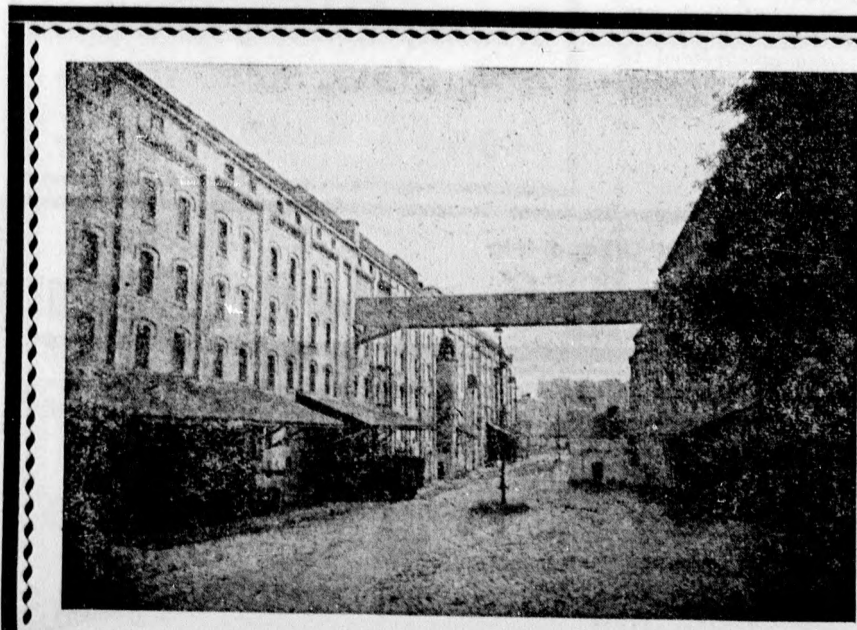
RAJNA SÁNDOR
fémkohászati és fémkereskedelmi vállalata
Budapest, V., Zolán-utca 10. — Telefonszám: 121-328
Sürgőny cím: „Turbo Budapest”

KENTAUR

gumitextil hajtósíj

A MALOMBAN IS
xavartalan munkát
biztosít!

Kendoff Antal

GÉPÉSZMÉRNÖK, MALOMIPARI SZAKÉRTŐ

Malomberendezési vállalata

BUDAPEST, XIII., LEHEL-ÚT 64.

TELEFONSZÁM: 293—306, 131—850, 151—333.

Elvállal malomberendezéseket és malomátalakítá-
sokat. Állandó nagy raktárkészletek. — Nagy
malomleszerelések folyamatban úgymint: Concordia
Gőzmalom Budapest, Transdanubia Egyesült
Gőzmalomok Nagykanizsa stb.